

**Управління освіти і науки
Чернігівської обласної державної адміністрації
Обласний інститут післядипломної педагогічної
освіти імені К.Д. Ушинського**

**Завдання II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади
з правознавства 2017-2018 н. р.
9 клас (49 балів)**

I. Вкажіть правильну відповідь (11 балів)

1. Назвіть первинну соціальну норму:

- а) норма права;
- б) звичай;
- в) корпоративна норма;
- г) релігійна норма.

2. Оберіть найбільш повну відповідь, що характеризує ознаки правопорушення:

- а) протиправність, вина, шкода, суб'єкт правопорушення;
- б) вина, шкода, караність, мотив;
- в) шкода, стягнення, караність, обтяжуюча обставина;
- г) суспільна небезпека, протиправність, винність, караність.

3. Організація суспільних відносин з метою їх стабілізації та демократичного розвитку, забезпечення суверенітету держави на міжнародній арені – це :

- а) економічна функція держави;
- б) політична функція держави;
- в) гуманітарна функція держави;
- г) ідеологічна функція держави.

4. Укажіть, яке джерело права є основним у правовій системі України:

- а) правовий звичай;
- б) нормативно-правовий договір;
- в) правовий прецедент;
- г) нормативно-правовий акт.

5. Визначте тип республіки за наведеною характеристикою.

Президент, як і парламент, обирається всім населенням. Президент формує та очолює уряд, є главою держави і формально не підзвітний парламенту

- а) президентська;
- б) парламентсько-президентська;
- в) президентсько-парламентська;
- г) парламентська.

6. Тимчасовий союз держав, які добровільно об'єдналися для досягнення певних спільних цілей у політичній, економічній, військовій сферах:

- а) федерація ;
- б) імперія;
- в) конфедерація;
- г) республіка.

7. Документ загального характеру, що встановлюється за взаємною домовленістю кількох суб'єктів і забезпечується державою:

- а) правовий звичай;
- б) правовий прецедент;
- в) нормативний договір;
- г) нормативно-правовий акт.

8. Визначте, яка ознака є обов'язковою для норм права:

- а) схвалення більшістю населення держави;
- б) існування у формі офіційних документів;
- в) прийняття загальнонародним референдумом;
- г) кримінальна відповідальність за порушення.

9. Вкажіть, який вид юридичної відповідальності названо неправильно:

- а) адміністративна;
- б) дисциплінарна;
- в) трудова;
- г) кримінальна.

10. Обставиною, що виключає юридичну відповідальність є:

- а) стан алкогольного сп'яніння;
- б) незнання норм права, які порушено;
- в) крайня необхідність.

11. Вкажіть, яке поняття означає єдність правових норм та їх розподіл за галузями та інститутами:

- а) система законодавства;
- б) правова система;
- в) законодавство про освіту;
- г) система права.

II. Установіть відповідність між : (кожна правильна відповідь – 1 бал) 4 бали

1. Офіційний письмовий документ, який має вищу юридичну силу і приймається законодавчим органом держави;
 2. Суспільні відносини, врегульовані нормами права, учасники яких наділені певними правами і обов'язками;
 3. Правила, вироблені суспільством чи групою людей у процесі спільного життя і діяльності;
 4. Система загальнообов'язкових правил поведінки, що встановлюється та охороняється державою для врегулювання суспільних відносин.
- а) нормативно-правовий акт;
 - б) соціальні норми;
 - в) правовідносини;
 - г) право;
 - д) закон.

III. Розкрити питання: поняття і види соціальних норм (10 балів)

IV. Розв'язати задачу (10 балів)

1. Шістнадцятирічний Георгій, їдучи на мопеді, вирішив обігнати легковий автомобіль. У цей момент на зустрічну руху з-за повороту виїхала вантажівка. Щоб уникнути зіткнення, Георгій виїхав на тротуар і травмував двох пішоходів.

Дайте юридичний аналіз ситуації.

Розв'язати задачу (10 балів)

2 Безбілетний пасажир відмовився сплатити штраф контролерам. Коли контролери запропонували на зупинці пасажиру залишити салон автобуса, той це зробив, але виходячи виштовхнув та побив одного з контролерів. Поліцейський, який опинився поруч, втрутився і затримав безбілетника.

Дайте юридичний аналіз ситуації.

**Управління освіти і науки
Чернігівської обласної державної адміністрації
Обласний інститут післядипломної педагогічної
освіти імені К.Д. Ушинського**

**Завдання II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з
правознавства 2017-2018 н. р.
10 клас (62 бали)**

I. Вкажіть правильну відповідь (10 балів)

1. Судові рішення ухвалюються іменем:

- а) Президента України;
- б) Верховного суду України;
- в) Українського народу;
- г) України.

2. Кримінальне право України поділяється на частини:

- а) загальну і спеціалізовану;
- б) загальну і особливу;
- в) диспозицію і санкцію;
- г) основну і додаткову.

3. Який державний орган відповідно до Конституції України є гарантом додержання прав і свобод людини і громадянина?

- а) Президент України;
- б) Конституційний Суд України;
- в) Уповноважений Верховної Ради України з прав людини;
- г) Верховна Рада України.

4. Установіть поняття, яке відповідає наведеному визначенню:

єдиний, зведений, юридично і логічно цілісний, внутрішньо узгоджений нормативний акт – це:

- а) кодекс;
- б) основи законодавства;
- в) статут;
- д) положення.

5. Протягом якого часу судом має бути перевірена законність затримання чи арешту особи:

- а) 3 годин;
- б) 24 годин;
- в) 6 годин;
- г) 72 годин;
- д) 48 годин.

6. Вкажіть, чи підлягають адміністративній відповідальності, згідно із законодавством України, іноземці та особи без громадянства, які перебувають на її території:

- а) так, підлягають на загальних підставах з громадянами України;
- б) особи без громадянства підлягають, а іноземні громадяни ні;
- в) ні, такій відповідальності підлягають лише громадяни.

7. Вкажіть, яке із словосполучень означає галузь права:

- а) приватне право;
- б) публічне право;
- в) цивільне право;
- г) звичаєве право.

8. Виконавча влада закони:

- а) тільки виконує;
- б) тільки застосовує;
- в) тільки творить;
- г) виконує і застосовує.

9. Визначте групу прав до яких відносять право на недоторканість житла:

- а) громадянські;
- б) політичні;
- в) соціально-економічні;
- г) культурні.

10. Визначте вид правовідносин, для якого характерною є майнова відокремленість та юридична рівність:

- а) сімейні;
- б) трудові;
- в) адміністративні;
- г) цивільні.

II. Дати визначення та порівняти поняття (10 балів)

1. Злочин – правопорушення.

III. Заповнити таблицю: «Правосуб'єктність фізичних та юридичних осіб» (12 балів)

Вид правосуб'єктності	Фізичні особи	Юридичні особи
Правоздатність		
Дієздатність		
Деліктоздатність		

V. Розв'язати задачу (10 балів)

1. Злобін у нетверезому стані керував автомобілем, ігноруючи заборонувальний сигнал світлофору та перевищуючи швидкість почав проїжджати перехрестя, внаслідок чого відбулось зіткнення з іншим автомобілем Федоровського, який рухався на дозволений колір світлофору.

У результаті дорожньо-транспортної пригоди Федоровському було спричинено чисельні синці та подряпини, які були визнані судово-медичною експертизою як легкі тілесні ушкодження з короткочасним розладом здоров'я. З місця пригоди Злобін зник.

Дайте юридичний аналіз ситуації.

Розв'язати задачу (10 балів)

2. 19 липня 2017 року приблизно о 23 годині, до чергового Шевчука біля складу ТОВ «Прогрес» підійшли Петренко та Михайлов, які перебували у нетверезому стані, і стали просити, щоб їм дали зерна. Сторож їм відмовив, а коли почав обходити територію зерноскладу, то побачив, що з однієї купи зерна відібрано частину і є сліди. Петренко та Михайлов реалізували зерно та отримали від продажу 150 гривень.

Кваліфікуйте дії Петренка та Михайлова.

Розв'язати задачу (10 балів)

3. У вільний від навчання у школі час п'ятнадцятирічний Олексій влаштувався на роботу до магазину підсобним робітником. Трудова угода була укладена в усній формі. Робочий день Олексія починався з 14.00 та закінчувався о 20.00. Хлопець повинен був підносити овочі та фрукти до овочевого відділу магазину. Роботодавець трудову книжку не оформив, за роботу розраховувався щоденно готівкою.

Дайте юридичний аналіз ситуації

Управління освіти і науки
Чернігівської обласної державної адміністрації
Обласний інститут післядипломної педагогічної
освіти імені К.Д. Ушинського

**Завдання II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади
з правознавства 2016-2017 н. р.
11 клас (60 балів)**

I. Вкажіть правильну відповідь (10 балів)

1. Як юридичні так і фізичні особи можуть бути суб'єктами:

- а) кримінальної відповідальності;
- б) цивільної відповідальності;
- в) адміністративної відповідальності;
- г) дисциплінарної відповідальності.

2. У якому випадку чинні міжнародні договори є частиною національного законодавства України:

- а) у разі надання згоди на обов'язковість договору Президентом України;
- б) у разі надання згоди на обов'язковість договору Верховною Радою України;
- в) у разі надання згоди на обов'язковість договору Кабінетом Міністрів України;
- г) у разі коли Конституційний Суд підтвердив відповідність договору Конституції.

3. Різновидом злочинів проти людства є :

- а) злочини проти міжнародної безпеки;
- б) злочини проти миру;
- в) злочини проти громадян;
- г) антинародні злочини.

4. Діяльність органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, державних та недержавних підприємств, установ, організацій регулюються нормами:

- а) адміністративного права;
- б) державного права;
- в) конституційного права;
- г) адміністративно-процесуального права.

5. Спільною власністю подружжя є:

- а) заробітна плата, пенсія, доходи від банківських вкладів;
- б) квартира, подарована під час шлюбу;
- в) речі індивідуального користування, пенсія, ювелірні прикраси дружини;
- г) грошовий вклад на ім'я дружини.

6. . Обов'язок перевіряти відповідність до Конституції України й законів України питань, які пропонують внести на Всеукраїнський референдум, зокрема за народною ініціативою, покладають:

- а) на Конституційний Суд України;
- б) на Президента України;

- в) на Центральну виборчу комісію;
- г) на Вищий Адміністративний Суд України.

7. Громадянин Р. (15 років), через вікно проник до квартири, мешканців якої не було дома, та заволодів цінними речами – грошима та портативним комп'ютером. Дайте кваліфікацію дії громадянина Р.

- а) скоєно пограбування, Р. буде притягнуто до кримінальної відповідальності;
- б) скоєно крадіжку, Р. буде притягнуто до кримінальної відповідальності;
- в) скоєно крадіжку, але Р. не буде притягнуто до кримінальної відповідальності у зв'язку з недосягненням відповідного віку;
- г) скоєно дрібну крадіжку, Р. буде притягнуто до адміністративної відповідальності.

8. До складу Кабінету Міністрів України не входить:

- а) Прем'єр-міністр України;
- б) Президент України;
- в) Перший віце прем'єр міністр України;
- г) Міністр освіти і науки України.

9. Визначте ценз осілости при виборах народних депутатів України:

- а) громадянин України;
- б) на день виборів досяг 21 року;
- в) проживає в Україні протягом останніх 5 років;
- г) володіє державною мовою.

10. Структурно-організований колектив державних службовців та інших працівників, які наділені відповідними повноваженнями та необхідними засобами для виконання завдань та реалізації функцій держави:

- а) політична партія;
- б) механізм держави;
- в) апарат держави;
- г) орган держави.

II. Дати визначення та порівняти поняття (10 балів)

1. . Склад правовідносин – склад правопорушення.

III. Заповніть пропущене в таблиці: (10 балів)

Черги спадкоємців	Спадкоємці, які належать до цієї черги
?	Діти, батьки, той із подружжя, який пережив іншого
Друга	?
?	Рідні дядько та тітка
Четверта	?
П'ята	?

IV.

1. Розв'язати задачу (10 балів)

Український крейсер знаходився в італійському порту. В одній з кают моряки, вільні від вахти, вживали спиртне і між двома чоловіками – Фоменком і Носачем виникла сварка, в ході якої Носач одержав тяжкі тілесні пошкодження. Фоменко ознайомився з законодавством України і Італії і вирішив, що краще бути притягнутим до кримінальної відповідальності в Італії, бо за скоєне ним правопорушення відповідальність в цій країні менш серйозна.

Дайте юридичний аналіз ситуації.

2. Розв'язати задачу (10 балів)

Громадянин Петренко разом зі своєю двоюрідною сестрою Акуленко подав заяву про реєстрацію шлюбу до РАЦСу. При цьому вони не повідомили про своє споріднення. 16 грудня 2016 р. шлюб було зареєстровано. Акуленко перейшла жити до Петренка, що не сподобалося його 40-річній незаміжній рідній сестрі Катерині, яка проживала з ним у двокімнатній квартирі. Вважаючи, що порушені її права, Катерина звернулася до суду, вимагаючи визнати шлюб недійсним. 18 березня 2017 р. відбулося судове засідання, на якому Акуленко подала довідку про вагітність.

Яке рішення, на Вашу думку, має бути прийнято? Дайте юридичний аналіз ситуації

3. Розв'язати задачу (10 балів)

Під час керування катером громадянин Дмитренко побачив двох дівчат, які каталися на човні. Дмитренко захотів привернути їх увагу та продемонструвати свою майстерність в управлінні катером. На великій швидкості Дмитренко спрямував катер у бік човна. В останній момент Дмитренко спробував обігнати човен, але не зміг уникнути зіткнення з ним. Одна з дівчат загинула, інша отримала тяжке тілесне ушкодження.

Дайте юридичний аналіз ситуації.